

LIGJ

Nr .9020, date 6.3.2003

PER ADERIMIN E REPUBLIKES SE SHQIPERISE NE "KONVENTEN PER ETIKETIMIN E EKSPLOZIVEVE PLASTIKE PER QELLIME ZBULIMI"

Ne mbeshtetje te neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 te Kushtetutes, me propozimin e Keshillit te Ministrave,

**KUVENDI
I REPUBLIKES SE SHQIPERISE**

V E N D O S I:

Neni 1

Republika e Shqiperise aderon ne "Konventen per etiketimin e eksploziveve plastike per qellime zbulimi".

Neni 2

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.3758, date 26.3.2003 te Presidentit te Republikes se Shqiperise, Alfred Moisiu

**KONVENTA
MBI ETIKETIMIN E EKSPLOZIVEVE PLASTIKE PER QELLIM ZBULIMI**

Shtetet Pale te kesaj Konvente:

te vetedijshem per nderhyrjet ne sigurine nderkombetare nga aktet terroriste; duke shprehur shqetesim te thelle ndaj akteve terroriste qe synojne shkaterrimin e avionit, mjeteve te tjera te transportit apo çfaredo objektivi tjetër; te shqetesuar, qe per akte te tilla terroriste jane perdorur eksplozive plastike; dyke njohur se etiketimi i ketyre eksploziveve per qellim zbulimi do te kontribuojë ne menyre te ndjeshme ne parandalimin e ketyre akteve te paligjshme, ekziston nje nevojë urgjente per nje instrument nderkombetar, qe t'i obligojë shtetet per te adaptuar masat e duhura per t'u siguruar qe eksplozivet plastike jane etiketuar siç duhet; duke marre ne konsiderate Rezoluten e Keshillit te Sigurimit te Kombeve te Bashkuara nr.635 te 14 qershorit 1989 dhe Rezoluten e Asamblese se Pergjithshme te Kombeve te Bashkuara nr .44/29 te 4 dhjetorit 1989 si nje detyrim per Organizaten e Aviacionit Civil Nderkombetar, qe te intensifikoje punen e saj drejt krijimit te nje regjimi nderkombetar per etiketimin e eksploziveve plastike ose eksplozive te lehte per qellim zbulimi; duke pasur parasysh Rezoluten A 27-8 adaptuar unanimisht ne sesionin e 27 te Asamblese se Organizates se Aviacionit Civil Nderkombetar, e vlereson me shume

prioritet pergatitjen e nje instrumenti te ri nderkombetar ne lidhje me etiketimin e lendeve eksplozive plastike ose eksplozive te lehte per qellim zbulimi; duke verejtur me kenaqesi rolin, qe ka luajtur Keshilli i Organizates se Aviacionit Civil Nderkombetar ne pergatitjen e Konventes, si dhe gatishmerine e tij per te marre persiper funksionet ne lidhje me zbatimin e saj, rane dakord si me poshte:

Neni 1

Per qellimet e kesaj Konvente:

1. "Eksploziv" nenkupton produkte eksplozivi, thjesht te njohur si "eksploziv plastik" duke perfshire eksplozivet ne formen e fleteve fleksibile ose elastike, siç pershkruhet ne aneksin teknik te kesaj Konvente.
2. "Agjent zbulues" nenkupton, nje substance, sic pershkruhet ne aneksin teknik te kesaj Konvente, e cila eshte futur brenda ne nje eksploziv per ta bere ate te zbulueshem.
3. "Etiketim" do te thote futja ne nje eksploziv e nje agjenti zbulimi ne perputhje me aneksin teknik te kesaj Konvente.
4. "Prodhim" nenkupton, cdo proces, duke perfshire edhe riprocesin, qe prodhon eksplozive.
5. "Mjetet ushtarake plotesisht te autorizuar" perfshin, por nuk kufizohen tek fishekët, bombat, predhat, minat, gjylet, raketat, predhat shperthyese, granatat dhe predhat shpuese te prodhuara ekskluzivisht per qellime ushtarake ose policore ne perputhje me ligjet dhe rregulloret e shteteve Pale ne lidhje me to.
6. "Shtetet prodhuese" nenkupton, cdo shtet ne territorin e te cilit jane prodhuar eksplozivet.

Neni 2

Çdo Shtet Pale do te marre masat e nevojshme dhe efektive per te ndaluar dhe parandaluar prodhimin ne territorin e tij te eksploziveve te paetiketuar.

Neni 3

1. Çdo Shtet Pale, do te marre masa te nevojshme dhe efektive per te ndaluar dhe parandaluar levizjen per ne ose jashte nga territori i tij te eksploziveve te paetiketuar .
2. Paragrafi i mesiperm nuk do te zbatohet per levizjet per qellime jo ne perputhje me objektivat e kesaj Konvente, prej autoriteteve te nje Shteti Pale, qe jane duke kryer funksione ushtarake ose policore te eksploziveve te paetiketuar, nen kontrollin e ketij Shteti Pale ne perputhje me paragrafin 1 te nenit 4.

Neni 4

1. Çdo Shtet Pale do te marre masat e nevojshme per te ushtruar nje kontroll te rrepte dhe efektiv mbi posedimin dhe transferimin e posedimit te eksploziveve te paetiketuar, te cilet kane qene prodhuar brenda ose sjelle ne territorin e tij, para hyrjes ne fuqi te kesaj

Konvente ne lidhje me kete shtet, ne menyre qe te parandalohet largimi i tyre ose perdorimi per qellime, qe nuk jane ne perputhje me objektivat e kesaj Konvente.

2. Çdo Shtet Pale do te marre masa te nevojshme per te siguruar qe te gjitha stoqet e ketyre eksploziveve duke iu referuar paragrafit 1 te ketij neni, qe nuk mbahen prej autoriteteve te saj, qe kryejne funksione ushtarake ose policore jane shkaterruar ose perdorur per qellime, qe nuk jane ne perputhje me objektivat e kesaj Konvente, etiketuar ose te bera joefektive ne menyre te perhershme, brenda nje periudhe prej 3 (tre) vjetesh nga hyrja ne fuqi e kesaj Konvente ne lidhje me kete shtet.

3. Çdo Shtet Pale do te marre masat e nevojshme per te siguruar qe i gjithe stoku i ketyre eksploziveve referuar paragrafit 1 te ketij neni, qe mbahet prej autoriteteve te tij, qe kryejne funksione ushtarake ose policore dhe qe nuk jane perfshire si nje pjese perberese e mjeteve ushtarake te autorizuar, jane shkaterruar ose perdorur per qellime, qe nuk jane ne perputhje me objektivat e kesaj Konvente, etiketuar ose te bera joefektive ne menyre te perhershme, brenda nje periudhe prej 15 vjetesh nga hyrja ne fuqi e kesaj Konvente ne lidhje me kete shtet.

4. Çdo Shtet Pale do te marre masat e nevojshme per te siguruar shkaterrimin, sa me shpejt qe te jete e mundur, ne territorin e tij, te eksploziveve te paetiketuar, te cilet mund te zbulohen atje dhe te cilet nuk i jane referuar paragrafeve te mesiperme te ketij nelli, perveç stoqeve te eksploziveve te paetiketuar te mbajtur prej autoriteteve te tij, qe kryejne funksione ushtarake ose policore dhe te perfshira si nje pjese perberese e mjeteve ushtarake te autorizuar, ne daten e hyrjes ne fuqi te kesaj Konvente ne lidhje me kete shtet.

5. Çdo Shtet Pale do te marre masat e nevojshme per te ushtruar kontroll te rrepte dhe efektiv mbi posedimin dhe transferimin e posedimit te eksplozivit, referuar paragrafit II te pjeses 1 te aneksit teknik te kesaj Konvente, ne menyre qe te parandaloje largimin e tyre ose perdorimin per qellime, qe nuk perputhen me objektivat e kesaj Konvente.

6. Çdo Shtet Pale do te marre masat e nevojshme per te siguruar shkaterrimin, sa me shpejt qe te jete e mundur, ne territorin e tij, te eksploziveve te paetiketuar te prodhuar qe nga hyrja ne fuqi e kesaj Konvente ne lidhje me ate shtet, qe nuk jane perfshire siç specifikohet ne paragrafin II d) te pjeses 1 te aneksit teknik te kesaj Konvente dhe per eksplozivet e paetiketuar, te cilet nuk perfshihen tashme brenda qellimit te çdo nenparagrafi te paragrafit II ne fjale.

Neni 5

1. Nga kjo Konvente eshte krijuar nje Komision Teknik Nderkombetar per eksplozivet (ketej e tutje i referuar "Komisioni") i perbere nga jo me pak se pesembedhjete dhe jo me shume se nentembedhjete anetare te emeruar prej Keshillit te Organizates se Aviacionit Civil Nderkombetar (ketej e tutje i referuar "Keshilli"), te zgjedhur ndermjet personave te caktuar prej Shteteve Pale te kesaj Konvente.

2. Anetaret e Komisionit, do te jene eksperte, qe kane nje pervoje te drejtperdrejte dhe te konsiderueshme ne ceshtjet, qe jane te lidhura me prodhimin, zbulimin ose kerkimin e eksploziveve.

3. Anetaret e Komisionit do te sherbejne per nje periudhe prej 3 (tre) vjetesh dhe do t'u jepet e drejta per t'u riemeruar.

4. Sesionet e Komisionit, do te thirren te pakten nje here ne vit ne seline e Organizates se Aviacionit Civil Nderkombetar ose ne vende dhe kohe te tilla siç mund te percaktohet direkt ose te miratohet prej Keshillit.

5. Komisioni do te percaktoje rregullat e tij te procedures, te cilat do te jene subjekt i miratimit nga Keshilli.

Neni 6

1. Komisioni, do te vleresoje zhvillimet teknike ne lidhje me prodhimin, etiketimin dhe zbulimin e eksploziveve.

2. Komisioni, nepermjet Keshillit, do te raportoje punen e tij tek Shtetet Pale dhe organizatat nderkombetare te interesuara.

3. Kurdohere qe te jete e nevojshme, Komisioni do te beje rekomandime tek Keshilli per amendamente te aneksit teknik te kesaj Konvente. Komisioni do te perpiqet per t'i marre vendimet e saj per rekomandime te tilla me konsensus. Ne mungese te konsensusit Komisioni do te marre vendime te tilla nga nje shumice prej dy te tretave te votave te anetareve te saj.

4. Keshilli mundet qe, me rekomandimin e Komisionit, t'u propozoje Shteteve Pale, amendamente te aneksit teknik te kesaj Konvente.

Neni 7

1. Çdo Shtet Pale mund qe, brenda nentehjete diteve nga data e lajmerimit te nje amendamenti te propozuar te aneksit teknik te kesaj Konvente, t'i transmetoje Keshillit komentet e tij. Keshilli do t'i komunikojte keto komente sa me shpejt qe te jete e mundur tek Komisioni per te marre mendimin e tij. Keshilli do te ftojte çdo Shtet Pale per komentet ose objeksionet qe ka per t'u konsultuar me Komisionin.

2. Komisioni do t'i marre ne konsiderate pikepamjet e Shteteve Pale bere ne perputhje me paragrafin e mesiperd dhe do t'i raportoje ato te Keshilli. Keshilli, pasi te marre ne konsiderate raportin e Komisionit dhe duke marre parasysh natyren e amendamentit dhe komentet e Shteteve Pale, duke perfshire Shtetet prodhuese, mund ta propozoje amendamentin tek te gjitha Shtetet Pale per t'u adaptuar.

3. Ne qofte se nje amendament i propozuar nuk do te jete kundërshtuar nga pese ose me shume Shtete Pale me ane te nje njoftimi me shkrim te Keshilli brenda nentehjete diteve nga data e njoftimit te amendamentit prej Keshillit, do te gjykohet se eshte miratuar dhe do te hyje ne fuqi neqind e tetehjete dite pas kesaj periudhe ose pas nje periudhe tjeter te tille siç specifikohet ne amendamentin e propozuar per Shtetet Pale, qe nuk kane shprehur kundërshtim per kete.

4. Shtetet Pale, qe kane shprehur kundërshtimin per amendamentin e propozuar mund, me vone, me ane te depozitimit te nje instrumenti te pranimit ose miratimit, te shprehin konsensusin e tyre per te qene te obliguar prej parashikimeve te amendamentit.

5. Ne qofte se pese ose me shume Shtete Pale e kane kundërshtuar amendamentin e propozuar, Keshilli do ta referojte ate tek Komisioni per konsiderime te metejshme.

6. Ne qofte se amendamenti i propozuar nuk ka qene adaptuar ne perputhje me

paragrafin 3 te ketij neni, Keshilli mund te therrase nje konference per te gjitha Shtetet Pale.

Neni 8

Ne qofte se eshte e mundur, Shtetet Pale do t'i transmetojne Keshillit nje informacion, qe do ta ndihmonte Komisionin ne kryerjen e funksioneve te tij sipas paragrafit 1 te nenit 6.

2. Shtetet Pale do ta mbajne Keshillin te informuar per masat, qe ata kane marre per te zbatuar parashikimet e kesaj Konvente. Keshilli do ta komunikojte nje informacion te tille te te gjitha Shtetet Pale dhe organizatat nderkombetare te interesuara.

Neni 9

Keshilli, ne bashkepunim me Shtetet Pale dhe organizatat nderkombetare te interesuara, do te marre masat e duhura per te lehtesuar zbatimin e kesaj Konvente, duke perfshire klauzolen e asistences teknike dhe masat per shkembimin e informacionit ne lidhje me zhvillimet teknike ne etiketimin dhe zbulimin e eksploziveve.

Neni 10

Aneksi teknik i kesaj Konvente do te jete pjese perberese e kesaj Konvente.

Neni 11

1. Çdo mosmarreveshje ndermjet dy ose me shume Shteteve Pale ne lidhje me interpretimin ose zbatimin e kesaj Konvente, e cila nuk mund te zgjidhet me ane te negociemeve, me kerkesen e njerit prej tyre do te dorezohet ne arbitrazh. Ne qofte se brenda gjashte muajve nga data e kerkeses per arbitrazh, Palet nuk jane ne gjendje per te rene dakord mbi organizimin e arbitrazhit, çdo njera prej ketyre Paleve mund t'ia referojne mosmarreveshjen, me ane te nje kerkeses, Gjykates Nderkombetare te Drejtesise, ne perputhje me Statutin e Gjykates.
2. Çdo Shtet Pale mundet qe, ne kohen e nenshkrimet, ratifikimit, pranimit ose miratimit te kesaj Konvente ose te hyrjes ne te, te deklaroje qe ajo nuk e konsideron veten te lidhur prej paragrafit te mesiperm. Shtetet e tjera Pale nuk do te jene te lidhura prej paragrafit te mesiperm ne lidhje me çdo Shtet Pale, qe ka bere nje rezervim te tille.
3. Çdo Shtet Pale, qe ka bere nje rezervim te tille ne perputhje me paragrafin e mesiperm mund, ne çdo kohe, ta terheqe kete rezervim me ane te njoftimit tek depozituesi.

Neni 12

Perveçse siç percaktohet ne nenin 11, asnje rezervim nuk mund te behet tek kjo Konvente.

Neni 13

1. Kjo Konvente do te jete e hapur per nenshkrim ne Montreal me 1 mars 1991 prej shteteve pjesemarrese ne Konferencen Nderkombetare mbi Ligjet, e Ajrit mbajtur ne Montreal nga data 12 shkurt deri ne 1 mars 1991. Pas 1 marsit 1991, Konventa do te jete e hapur tek te gjitha shtetet per nenshkrim ne seline e Organizates se Aviacionit Civil Nderkombetar ne Montreal deri sa ajo te hyje ne fuqi ne perputhje me paragrafin 3 te ketij neni. do shtet, i cili nuk e nenshkruan kete Konvente, mund te hyje ne te ne çdo kohe.

2. Kjo Konvente do te jete subjekt i ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes prej shteteve. Instrumentet e ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes do te depozitohen ne Organizaten e Aviacionit Civil Nderkombetar, e cila eshte percaktuar si depozituese. Kur te

depozitojne instrumentet e tyre te ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes, çdo shtet do te deklaroje nese eshte apo jo nje shtet prodhues.

3. Kjo Konvente do te hyje ne fuqi gjashtedhete dite pas dates se depozitimit te tridhete e peste te instrumenteve te ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes tek depozituesi, me kusht qe jo me pak se pese shtete te tilla te deklarojne ne perputhje me paragrafin 2 te ketij neni, qe ato jane shtete prodhuese. Me depozitim e tridhete e pese instrumenteve te tilla para depozitimit te instrumenteve te tyre prej pese shteteve prodhuese, kjo Konvente do te hyje ne fuqi gjashtedhete dite pas dates se depozitimit te instrumentit te ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes te pese shteteve prodhuese.

4. Per shtetet e tjera, kjo Konvente do te hyje ne fuqi gjashtedhete dite pas dates se

depozitimit te instrumenteve te tyre te ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes.

5. Sapo Konventa te hyje ne fuqi, ajo do te regjistrohet prej depozituesit ne perputhje me nenin 102 te Kartes se Kombeve te Bashkuara dhe ne.. perputhje me nenin 83 te Konventes mbi Aviacionin Civil Nderkombetar (Chikago, 1944)'.
se

Neni 14

Depozituesi do te njoftoje menjehere nenshkruetit dhe Shtetet Pale per:

1. Çdo nenshkrim te kesaj Konvente dhe daten e saj;
2. Çdo depozitim te nje instrumenti te ratifikimit, pranimit, miratimit ose hyrjes dhe daten e saj, duke dhene nje reference te veçante nese Shteti e ka identifikuar vetveten si nje shtet prodhues;
3. daten e hyrjes ne fuqi te kesaj Konvente;
4. daten e hyrjes ne fuqi te çdo amendamenti te kesaj Konvente ose aneksin teknik te saj;
5. Çdo denoncim bere sipas nenit 15;
6. Çdo deklarim te bere sipas paragrafit 2 te nenit 11.

Neni 15

1. Çdo Shtet Pale mund te denoncoje kete Konvente me ane te nje lajmerimi me shkrim tek depozituesi.

2. Denoncimi do te kete efekt 180 dite pas dates se marrjes te lajmerimit nga depozituesi.

Ne cilesine e deshmitarit te plotfuqishrnit nenshkrues, duke qene te autorizuar per kete nga qeverite e tyre, kane nenshkruar kete Konvente.

Bere ne Montreal, me 1 mars te vitit 1991, nje origjinal, hartuar ne 5 tekste autentike ne gjuhet anglisht, frengjisht, rusesht, spanjisht dhe arabisht.

ANEKSI TEKNIK

Pjesa 1: Pershkrimi i eksploziveve

1. Eksplozivet, duke iu referuar paragrafit 1 te neni 1 te kesaj Konvente, jane ato qe:

a) jane formuar me nje ose me teper eksplozive te larte, te cilet ne formen e tyre te paster kane nje presion avullimi me pak se 10-4 pa ne nje temperature prej 25° C;

b) jane formuar me nje materiallidhes;

c) jane, si nje perzierje e farketueshrne ose fleksibile ne nje temperature normale dhome.

2. Eksplozivet e meposhtem, megjithese plotesojne pershkrimin e eksploziveve ne paragrafin 1 te kesaj pjese, nuk do te konsiderohen eksplozive per aq kohe sa ata vazhdojne

te mbahen ose perdoren per qellimet e specifikuara me poshte ose mbeten te perfshira siç specifikohet atje, kryesisht ato eksplozive qe:

a) jane prodhuar, ose mbajtur ne sasira te kufizuara per perdorim ne kerkime te autorizuar, ne zhvillimin ose testimin e eksploziveve te rinj ose te modifikuar;

b) jane prodhuar ose mbajtur ne sasira te kufizuara vetem per perdorim ne stervitjet e autorizuar, ne zbulimin e eksploziveve dhe/ose ne zhvillimin ose testimin e pajisjeve te zbulimit te eksploziveve;

c) jane prodhuar ose mbajtur ne sasira te kufizuara vetem per qellime te autorizuar te mjekesise ligjore;

d) jane te destinuar te jene te perfshira si nje pjese perberese e mjeteve ushtarake te autorizuar ne territorin e shtetit prodhues brenda tre vjeteve pas hyrjes ne fuqi te kesaj Konvente ne lidhje me kete shtet. Keto mjete te prodhuara ne kete periudhe te tre vjeteve, duhet te gjykohen si mjete ushtarake te autorizuar plotesisht brenda paragrafit 4 te nenit IV te kesaj Konvente.

3. Ne kete pjese:

"e autorizuar plotesisht" ne paragrafin II a), b) dhe c) nenkupton lejimet ne perputhje me ligjet dhe rregullat e Shtetit Pale ne lidhje me to;

"eksplozive te larte" perfshihen, par nuk jane te kufizuara per

ciklotetrametilenetranitraminet (HMX), pentaeritritole tetranitrate (PETN) dhe ciklotetrametiletrinitamine (RD X).

Pjesa 2: Agjentet e zbulimit

Agjent zbulimi eshte nje nga ato substanca te vendosura ne tabelen e meposhtme.

Agjentet e zbulimit te pershkruar ne kete table kane per qellim te perdoren per perforcimin e zbulimit te eksploziveve me ane te mjeteve avulluese te zbulimit. Ne çdo rast futja e nje agjenti zbulimi ne nje eksploziv, duhet te behet ne ate menyre per te arritur nje shperndarje homogjene ne produktin e perfunduar. Minimumi i koncentrimin te nje agjenti te zbulimit ne produktin e perfunduar ne kohen e prodhimit duhet te jete siç eshte treguar ne tabelen e meposhtme:

Emertimi i agjentit te zbulimit Formula molekulare Pesha molekulare
Minimumi koncentrimi

Etilen glikol dinitrate	$C_2H_4(NO_3)_2$	152	0.2% te mases
2,3 Dimetil 2,3-dinitrobutane(DMNB)	$C_6H_{12}(NO_2)_2$	2176	0.1 % te mases
Para-Mononitrotoluee(p-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0.5% te mases
Ortho-Mononitrotoluene (O-MNT)	$C_7H_7NO_2$	137	0.5% te mases

Çdo eksploziv, i cili si rezultat i formulimit normal, përmban ndonjë nga agjentet e zbulimit në ose mbi nivelin e minimumit të koncentrimin të kërkuar duhet të gjykohet se duhet etiketuar.